

HETI HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gherla, Piața Unirii

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ENYEDI BÁLINT

Előfizetési árak:

Egész évre 160, félévre 80 L.

CERUZAVÉG Szeptember végén

Szamosújvár, szeptember 27

A széki »nagyszabású« dalosnappal kapcsolatosan fel kell jegyeznünk a Mocan L. széki gör. kath. lelkész nevét. Ez a derék ember, midőn látta a szégyenletes elbánást, melyben a szamosújvári vendégeket részesítette a rendezőségnek egyik-másik tagja, azt jegyezte meg, hogy ha rábították volna a rendezést, ő, a román ember, saját költségén is, különül látta volna el az egyházközség érdekében dolgozó műkedvelőket.

*

Még egy széki intermezzo: Dr. Pongrácz Simonné karmesternőt a konyhába küldték le vacsorázni s midőn nagynehezen asztalhoz került, jött Csekmé Ádám tiszteletes úr s minden további nélkül kihuzta előle az asztalt. Térdeire tett tányérból ette meg a kiadós töltöttkáposztát az agilis karnagynő.

*

Bent csárdásra zendített a cigány: a semmibevert, egész nap fáradságos munkája után kimerült műkedvelő-gárdát goromba szavak, gúnyos megjegyzések között tessékelt ki a táncszobából egy széki naccsága. Ebben a hangulatban önkéntelenül a Chopin-gyászindulót intonálta — az egyik jóhumorú műkedvelő. Benn csárdás, — kint gyászinduló... Kifejező szimboluma volt ez a széki mulatságnak...

*

Egyik kolozsvári ujságban naponta kínálja magát egy »szép, csinos, fiatal úrilány« idősebb uriembernek, ki őt anyagilag »szerényen támogatná«. Öreg fa árnyékába vágyik a kicsike, de mindaddig nem akar feléje terülni az a bizonyos öreg árnyék. Talán módosítani kellene az apróhirdetés szövegén. Öreg fa helyett fiatalat kellene keresni s a szerény anyagi támogatás kizárásával. Így könnyebben eredményt érne a szemérmes leányzó...

Hirdessen e lapban!

hiába írta meg Petőfi Sándor a versét, mert az az idénre nem talál. Már nem nyílnak a völgyben a kerti virágok, mert a jég s az eső alaposan megtépázta őket. Elmaradt a vénasszonyok nyara, hiába keresünk, nem találunk ökönyárszálakat úszni a levegőben. Hamarosan hűvösre fordult az idő, a hideg kezd kopogtatni ajtónkon.

Lépünk be a vallás küszöbén az Anyaszentegyház virágos kertjébe, hol üde, szép virágok nyílnak. Minden időben fakadnak virágok; — valahogy az évszakok szerint látunk megfelelő növényeket. A lélekbe kell azokat átplantálnunk, hogy velők életünk szépüljön. Ami hiányzik nálunk, kis kertünkben, azt pótoljuk, ültessük át.

Most októberben a szép őszirozás fakadnak a Nagyasszonyunk kertjében. Ezek az őszi százszorszépek. Különböző színűek, különféle természetűek.

Fehér őszirozás: a lelki nyugodtságot, csendet hirdeti. Fehérség — tisztaság uralkodik minden vonalon: gondolatban, szándékban, szóban és tettben.

Piros őszirozás: a szenvedést jelzi. Vörös a vér színe. Mikor szenvedünk, — a szív emésztődik, a vér színtelenedik, satnyul, fogy. A tüdőbe visszatérve, visszanyeri színét s életképes lesz. Így a szen-

vedéseket is az isteni Gondviselés kifürkészhetetlen akaratán megnyugodva kell viselnünk, hogy azok érdemszerzők, életképesek legyenek.

Viola őszirozás: a bánatos élet szimboluma. Sötét ruhát akkor hordunk, mikor gyászolunk, siratunk valakit. — Hogyne találna a violaszín, mikor gyászoljuk a multat, bánkódunk vétkes könnyelműségünk, bűnös tékozlásunk miatt, — mert »megbűnhötte már a nép a multat s jövendőt«. Csak a költő mondja ezt, igazából pedig, talán a multból is még hátralékban vagyunk s a mai élet nem azt mutatja, hogy adósságot törlesztünk, sőt, azt növeljük.

Ezek a virágok sarjadnak ki Nagyasszonyunk kertjében, onnan ültette át lelkébe kis szent Teréz s assiszi szent Ferenc, ezért lett életük oly szép. Lélektisztaság, türelmes szenvedés s bűnbánatos lelkület a lélek rúzsja, az élet parfümje, az emberiség kozmetikája, egyuttal ornamentikája. Az életnek nem drogouéria, de lélek-patika kell! Nagyasszonyunk a virágoskertjében nyílt őszirozásból készíti az Életesszenciát, — a lélekelixirt.

Emberek, jöjjetek el a szép októberi ajtatosságokra a ferencrendiek templomába; válasszatok ki, milyen színű rózsára van szükségetek, ül-

tessétek át lelketekbe, hogy szeptember végén mégis igaza legyen Petőfinek: még nyílnak a völgyben a kerti virágok s ezek teszik százszorszéppé az amúgy csúnya emberi életet.

A ref. egyház templomszentelési ünnepélye

A szamosújvári ref. Egyházközség renovált temploma felszentelési ünnepségét a jelen nehéz időkben, minden külső fény és a demonstráló ünnepély jellegének mellőzésevel, az Úrvacsora szentségének kiszolgáltatásával egybekötve, f. évi szeptember hó 27.-én d. e. 10 órakor a legnagyobb egyszerűségben és igazi bensőséggel fogja megtartani.

A felszentelési szertartást az ünnepi istentisztelet keretében Dr. Makkai Sándor püspök Óméltósága, az úrvacsorai ágendázást Nagyt. Lőrincz János széki ref. egyházmegyei esperes fogja végezni.

Ugyanaznap délután 3 órakor a kulturháza kibővített ref. tanácsteremben Dr. Makkai Sándor püspök a nők belmissiói charitatív munkájáról tart előadást, — míg Kovács Ákos lelkész a templomrenoválás történetét fogja ismertetni.

Szüreti mulatságok

A szamosújvári róm. kath. ifjúság október hó közepén nagyszabású szüreti mulatságot rendez a »Korona« szálló színháztermében, melyre az előkészületeket meg is tette s a jövő héten már hozzá is fog a szüreti tánc betanulásához, melyet ezuttal is a több évi tapasztalattal és sok hozzáértéssel rendelkező Gabányi Árpád, a szüreti mulatságok nagymestere tanít be. Szamosújvár kisebbségi társadalmának nagy örömmel vesz tudomást a r. kath. ifjúság ezen újabb megmozdulásáról.

Ugyancsak október hóban rendezi meg hagyományos

A Magyar Műkedvelők Egyesületének

VIG-ESTJE

1931 szeptember 28 és 29.én
hétfőn és kedden

SZEREPLŐK:

Az Egyesület vigjátékegyüttese

Derzsi Katica, Szócs Ferencné, Varga Emmuska, Zakariás Kató, — Begidsán Ferenc, Bényei Antal, Dán Mihály, Gabányi Árpád, Koncz Ferenc, Lulai József, Orlowszki József, Sáhini István, Szálka Ferenc és Tarisnyás Antal.

Rendező:

Tarisnyás Antal

szüreti multságát a szamosújvári Iparosegylet is a szokott keretek között. Városunk iparostársadalma nagyban készül az idei őszi szezon legszebb multságára.

Hogyan ünnepelik meg a ferencrendi barátok rendalapítójuk névnapját?

Szeptember 29.-én (kedden) d. e. 10 órakor szentmise, predikáció. D. u. 6 órakor Szent Antal ájtatosság és szentbeszéd.

Szeptember 30.-án d. e. 10 órakor szentmise, predikáció. D. u. 6 órakor első októberi ájtatosság.

Október 1.-én d. e. 10 órakor szentmise. D. u. 6 órakor rózsafűzér, szentbeszéd. Kezdődik az éjszakai Szentségimádás éjjel. Közben 9 órakor férfi-konferencia. — A Szentséget a Szentkereszt Hadseregének tagjai csoportonként felváltva imádják.

Október 2.-án (első péntek) d. e. 10 órakor szentmise, predikáció. D. u. 6 órakor rózsafűzér, szentbeszéd, a Szívgyárda ünnepélyes felajánlása az Órangyalok oltalmába. Este 9 órakor férfi-konferencia.

Október 3.-án d. e. 10 órakor szentmise, szentbeszéd. D. u. 6 órakor rózsafűzér, szentbeszéd, a katolikus leány-ifjúság hódolizói kis Teréznel. Este 9 órakor férfi-konferencia.

Október 4.-én, Szent Ferenc ünnepén d. e. 10 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd. D. u. 6 órakor Szent Ferenc halálának ünnepélyes megemlékezése (Transitus), predikáció, rózsafűzér. Pápai áldás kiosztása azoknak, kik a lelki gyakorlaton résztvettek.

Az októberi esti ájtatosságok alatt a katolikus hölgyek szólót énekelnek.

Vasárnap, szeptember 27.-én, délelőtt a 10 órás szentmisén az ujonnan alakult róm. kath. egyházi énekkar fog énekelni. Első bemutatkozásuk lesz, mert hangszórgalommal készültek a próbák, hogy hangjuk, tehetségük legjavát adják. Arató Zoltán ügybuzgósága s fáradhatatlan munkássága csakis sikert arathat ambíciózus tagjaival. Ugyszintén Szent Ferenc ünnepén is ők fognak énekelni. Megérdemli a becsületes pártfogást, jöjjünk el, hallgassuk meg őket is, hadd buzduljanak s lelkesedjenek.

Szeptember 27.-én d. u. 4 órakor Szent Ferenc III. rendje tart gyűlést a délutáni templomi ájtatosság keretében. Akik érdeklődnek e nagymúltú, dicső rend iránt, szívesen látják s szeretettel meghívják.

D. u. 5 órakor a róm. kath. Oltáregyletnek közgyűlése lesz. Legyünk ott mindnyájan!

Szeptember 29.-ére, akik Szent Antal képét pótlólag beszerzik, azokat a 10 órás szent misén váltják meg. — A multkoriban, mikor keresiek, nem volt, most már lehet kapni. Mindegyik autogrammal lesz ellátva, azért kétszeresen értékes.

Szeptember 28 és 29.-én lesz a Magyar Műkedvelők Egyesülete vigestélye.

Kezdeté este 8 órakor.

A hétfői és keddi esti vidámestmúsora

A szamosújvári Magyar Műkedvelők Egyesülete f. hó 28 és 29.-én (hétfőn és kedden) este 8 órai kezdettel tartja meg vidám-estjét a »Korona« szálló színháztermében a következő műsorról:

1. »Az ügyvédbojtár«, — Lőrincz Miklós egyfelvonásos vígjátéka. Szereplők: Derzsi Katica, Zakariás Kató, Tarisnyás Antal, Bényei Antal, Sáhín István és Lulay József.

2. Népdalokat énekel: Varga Emmuska.

3. »Családi kör«, Nóti K. szenzációs egyfelvonásos vígjátéka. Szereplők: Gabányi Árpád, Szócs Ferencné, Koncz Ferenc, Derzsi Katica, Tarisnyás Antal és Begidsán F.

4. »Sakk-matt«, Zagon I. egyfelvonásos vígjátéka. — Szereplők: Varga Emmuska, Gabányi Árpád, Begidsán F.

5. Népdalokat énekel: Dán Mihály.

6. »Holnap úgy is meghalok«, Vaszary János az idén a legnagyobb sikert elért 2 felvonásos vígjátéka. Szereplők: Tarisnyás Antal, Zakariás Kató, Lulay József, Sáhín István, Begidsán Ferenc, Szálka Ferenc és Orlowszky József.

Esti pénztár nem lesz, miért is kérjük a közönséget helyeik előjegyztetéséről idejében gondoskodni. Helyek előjegyezhetők a Todorankönyvkereskedésben.

Oktober 1.-ével visszaállítják a régi időszámítást

Szeptember 30.-án éjszaka 12 órakor az órákat 1 teljes órával kell előre vinni. Ez a rendelkezés a szamosvölgyi vasútnál a következő módosításokat vonja maga után:

Oktober 1.-től a következő menetrend érvényes:

Gherláról—Clujra indul: 5:35, 9:00, 16:25, 18:45.

Gherláról—Dej-re indul: 6:43, 10:36, 15:26, 21:58.

A »Falu rossza«,

Tóth Ede száz arannyal jutalmazott 3 felvonásos gyönyörű népszínműve kerül színre a Magyar Műkedvelők Egyesületének vidám-estje után, a címszerepben Dán Mihály-lyal. Főbb szerepekben: Varga Emmuska, Derzsi Katicza, Murádin Nusi, Gabányi Árpád, Erdélyi Sándor és Koncz Ferenc. — A falúrossza után a Mánás Miska kerül színre a társulat operettegyüttesével. Címszerepben Begidsán Ferencel.

Riport egy elsodort magyar faluból avagy

a János vitéz „színpadbontó“ széki sikere

Egy egész lap kevés volna annak a sok, felejthetetlen emlékkintermezzónak a megörögzítéséhez, mely a műkedvelőgárda széki bemutatójához társult. Csak a legjellegzetesebbekből rántunk elő hajuknál fogva párat.

*

Erkezés kora délelőtt.

Fogadtatás sehol. — A jó szándékkal, lelkesedéstől izzó arcú műkedvelők saját bevallásuk szerint »kóbor kutyákként« rótták az idegen uccákat. A főrendező úr elfeledte bemutatni őket a helyi intelligenciának, egy kis ismerős interiört teremtve számukra. Nagyon el volt foglaltva: épen akkor méregette, hogy mekkorát ugrott távolról Pista Jancsi a Marcié... Ja kérem, nagy dolog az a vaklétika!

*

Délután fél négykor színelőadás a csűrben. A rendezői bölcseségből beosztott ülőhelyeken életveszélyes a tartózkodás, mert kívül nő az állóhely tömege, már ezeröttszáz ember nyomul előre, hogy lásson valamit. Elsőpréréssel fenyegeti az egész színiakotmányt. János vitéz belépőjét tuharsogja a kiállítás: vigyék ki a színpadot az udvarra, kezdjék előlről a darabot. A csűr hátamegett két vasvillás ember szolgál nyomósabb érvekkel Enyedi Bálint szamosújvári rendezőnek.

*

Az előadás félbemarad.

Ujraépül a színpad az udvaron. Így már jobb. Láthat és hallhat mindent a nagy tömeg. Öt órakor újra kezdődik az előadás. A második felvonás végére már koromsötétség terül. Mivel nincs megfelelő világítás, három árva viharlámpa bágadt fényénél — a tündérijelenettel végződik a darab. A népek így is tetszik. Kitoró éljenezés, taps.

*

A nép nem is hibás semmiért. A vérmes, keményöklű széki polgár gyermekké szelidült a János vitéz melódiái mellett. Jellemfestő számára megannyi értékes tanulmányfőt jelentett volna a sok árva, elhagyatott magyar paraszt, amint tátott szájjal, visszafojtott lélekzettel figyelte a juhászbojtár sorsát. Szemükben gyönyörűség és hála izzott. Miattuk valóban érdemes volt kijönni...

És érdemes volna velük tovább is foglalkozni. Szépségekkel elárasztani, — a városhoz szelidíteni, valóban értékes és számottevő tagjaivá tenni őket a legyengült erdélyi magyar társadalomnak. Így: a művészet, a szépség nyelvén szólva, nem pedig a politika cikornyás szólamaival. Mert mindaddig a négyezernél több magyar lélek (ez Szék), üres semmitérő szám lesz csupán a statisztika szürke rovatában.

*

Ehhez azonban kellene egy ember Széken, aki összekötő kapocs lenne a falú és a város között. Itt nem Csekme Ádám tiszteletes úrra gondolunk, ki pusztító tatárhadnak nézte a műkedvelőket, vagy kóbor cigánykaravánnak; menekült előlük, meg sem köszönte nekik a 6000 Lejes bevételt, mit a János vitéz hozott, a kikötött vacsorát hosszas alkudozás után, fájó szívvel hozatta elő déli-maradék káposzta-féle formájában, túrté, hogy a leggorombább szavak kíséretében tessékkeljenek ki a rendező urak és hölgyek (közük a nagytiszteletű asszony is) urilányokat a táncteremből, sőt százlejes zenepénz lerovására invitálják őket, (mert a cigány nem muzsikál ingyen). Talpalattnyi hely nem volt számukra, ahol fáradságukat kipihenhessék a hiábavárt autó indulásáig. — Mert látva az ostobán gőgös arcú, falusi, intelligens hölgyeket, arra igazán nem gondoltak, hogy eredeti tervük szerint résztvegyenek a mulatságon. — Csak sodródtak jobbra-balra a gunyos, kinező tekintetek között, míg végre megváltotta őket lelki szenvedésüktől az indulást jelző autótülkölés. Ezért igazán nem a széki polgárok a felelősek és hibásak. — Ők szegények kiszorultak a csűrbe s ott vígadtak ujjabb öt lej ántre mellett. Dehogy is tudták, mi történik odabent az urak között.

*

Ezért mondjuk, hogy ember kellene a gátra, aki a széki nagy magyar tömeget a városhoz, az erdélyi magyarsághoz vezesse.

*

Azért mégis csak felejthetetlen emlékekkel távoztak a műkedvelők... f—f